

Datum van inontvangstneming : 20/03/2017

Zaak C-66/17

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van ontvangst:

7 februari 2017

Verwijzende rechter:

Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

31 januari 2017

Verzoekende partijen:

██████████

██████████

Verwerende partij:

DA Deutsche Allgemeine Versicherung Aktiengesellschaft AG

[Or. 1] BESCHIKKING

31 januari 2017

In het geding tussen de schuldeisers ██████████ en ██████████ enerzijds, en schuldenaar DA Deutsche Allgemeine Versicherung Aktiengesellschaft, gevestigd te Oberursel, anderzijds, betreffende de waarmerking van een beslissing als Europese executoriale titel heeft de Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu (rechter in eerste aanleg Poznań-Grunwald en Jeżyce w Poznaniu) (omissis) na de terechtzitting achter gesloten deuren van 31 januari 2017 de volgende beschikking gegeven:

1) Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt de volgende prejudiciële vraag gesteld:

Moet artikel 4, punt 1, in samenhang met artikel 7 van verordening (EG) nr. 805/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot invoering van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste

schuldvorderingen (PB 2004, L 143, blz. 15, zoals gewijzigd) aldus worden uitgelegd dat een beslissing over de vergoeding van de proceskosten in een declaratoir vonnis omtrent het bestaan van een recht kan worden gewaarmerkt als Europese executoriala titel?

2) De behandeling van de zaak wordt geschorst.

(omissis) [Or. 2] **Motivering**

I. Feiten

- 1 Op 3 maart 2014 hebben ██████████ en ██████████ bij de Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu (omissis) een verklaring voor recht gevorderd dat zij het recht van eigendom op een voertuig Audi A2 met het kentekennummer (omissis) hebben verworven. Bij beschikking van 15 maart 2016 heeft deze rechter DA Deutsche Allgemeine Versicherung Aktiengesellschaft, gevestigd te Oberursel, als verwerende partij in het geding geroepen.
- 2 Op 30 maart 2016 is de verwerende partij per post een afschrift van de dagvaarding (vertaald in het Duits) betekend en is haar kennis gegeven van de termijn voor de terechtzitting, 18 mei 2016, en van de verplichting binnen 30 dagen een verweerschrift neer te leggen. De verwerende partij heeft geen verweerschrift neergelegd noch is zij ter terechtzitting verschenen.
- 3 Ter terechtzitting van 18 mei 2016 heeft de rechter een verstekvonnis met de volgende inhoud gegeven:
 - a) in punt 1 heeft hij verklaard dat verzoekers op 10 juli 2012 de eigendom van een personervoertuig van het merk Audi A2 TDI, bouwjaar 2004, met het oorspronkelijke serienummer (omissis) en geregistreerd onder nummer (omissis) hebben verworven, dat onderdeel is geworden van de huwelijksgemeenschap.
 - b) in punt 2 heeft hij verweerster in de proceskosten veroordeeld, te weten tot betaling aan verzoekers van een bedrag van 3 900 PLN.
- 4 Op 4 juli 2016 is het verstekvonnis (vertaald in het Duits) per post betekend op het adres van de zetel van verweerster, samen met instructies over de mogelijkheid om binnen twee weken in verzet te komen tegen het verstekvonnis bij de rechter die het heeft gegeven, en over de mogelijkheid om via die rechter binnen een week bezwaar te maken tegen de in het verstekvonnis vervatte beslissing over de proceskosten bij de Sąd Okręgowy w Poznaniu (rechter in tweede aanleg Poznań) (eveneens vertaald in het Duits).
- 5 Verweerster is niet opgekomen tegen het verstekvonnis. Derhalve is het vonnis op 19 juli 2016 in kracht van gewijsde gegaan.

II. Voorwerp van het geding

- 6 Op 11 oktober 2016 hebben [REDACTED] en [REDACTED] het onderhavige geding ingeleid en verzocht om waarmerking van het verstekvonnis van de Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu van 18 mei 2016 in de zaak (omissis) [Or. 3] (omissis), met betrekking tot punt 2, als Europese executoriale titel. In dit punt is verweerster in de proceskosten verwezen en is zij veroordeeld aan verzoekers een bedrag van 3 900 PLN te betalen.

III. Toepasselijke bepalingen van nationaal recht

- 7 Overeenkomstig artikel 189 van de wet van 17 november 1964 - Kodeks postępowania cywilnego (wetboek van burgerlijke rechtsvordering; hierna: „k.p.c.”) (geconsolideerde tekst Dz. U. 2016, volgnr. 1822, zoals gewijzigd) kan de verzoekende partij een verklaring voor recht vorderen dat een bepaalde rechtsverhouding of recht al dan niet bestaat, indien zij daarbij een rechtsbelang heeft. Volgens artikel 108, lid 1, van de k.p.c. is de rechter gehouden in elk vonnis waarbij een instantie wordt beëindigd te beslissen over de proceskosten. Ook een verstekvonnis moet als een dergelijk vonnis worden beschouwd.
- 8 Krachtens de artikelen 339 en 340 k.p.c. wijst de rechter een verstekvonnis als de verwerende partij niet ter terechtzitting is verschenen noch mondeling of schriftelijk verweer heeft gevoerd in de zaak. Artikel 343 k.p.c. bepaalt dat verstekvonnissen ambtshalve aan beide partijen worden betekend en zij daarbij worden beleerd over de rechtsmiddelen die voor hen openstaan. Volgens artikel 344, lid 1, k.p.c. kan de verwerende partij tegen wie een verstekvonnis is gewezen, binnen twee weken na betekening van het vonnis daartegen in verzet komen. Overeenkomstig artikel 394, lid 1, punt 9, en lid 2, k.p.c., kan een partij die geen rechtsmiddel instelt tegen de inhoud van het vonnis in de zaak, binnen een week bezwaar maken bij een rechter in tweede aanleg tegen de beslissing van de rechter in eerste aanleg ten aanzien van de vergoeding van de kosten en van de regels voor de verdeling van de proceskosten over de partijen.
- 9 Volgens artikel 795¹ k.p.c. waarmerkt de rechter die de beslissing heeft gegeven die beslissing op verzoek van de schuldeiser als Europese executoriale titel indien deze beslissing aan de voorwaarden van verordening nr. 805/2004 voldoet.

IV. Toepasselijke bepalingen van Unierecht

- 10 Bij verordening nr. 805/2004 is een instrument ingevoerd in de vorm van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen dat in de andere lidstaten moet worden erkend en ten uitvoer gelegd zonder dat een verklaring van uitvoerbaarheid nodig is en zonder enige mogelijkheid de erkenning te betwisten. Voor dit instrument moet een beslissing in de lidstaat van oorsprong worden gewaarmerkt als Europese executoriale titel (artikel 5 van verordening

nr. 805/2004). Waarmerking als Europese executoriale titel is onder meer mogelijk voor een beslissing die in deze lidstaat uitvoerbaar is. Overeenkomstig artikel 4, punt 1, van verordening nr. 805/2004 wordt onder beslissing verstaan, elke **[Or. 4]** door een gerecht van een lidstaat gegeven beslissing, ongeacht de daaraan gegeven benaming, zoals arrest, vonnis, beschikking of rechterlijk dwangbevel, alsmede de vaststelling door de griffier van het bedrag der proceskosten. Volgens artikel 7 van verordening nr. 805/2004 wordt een beslissing die een uitvoerbare beslissing omvat over het bedrag van de proceskosten, de rentevoeten daaronder begrepen, ook ten aanzien van de kosten als Europese executoriale titel gewaarmerkt, tenzij de schuldenaar, overeenkomstig het recht van de lidstaat van oorsprong, er in de loop van de procedure uitdrukkelijk bezwaar tegen heeft aangetekend dat hij deze kosten moet dragen.

- 11 Gelet op de bewoordingen van artikel 7 van verordening nr. 805/2004 kan worden geconcludeerd dat een beslissing enkel kan worden gewaarmerkt als Europese executoriale titel ten aanzien van de proceskosten indien de beslissing omtrent de hoofdzaak een niet-betwiste schuldvordering in de zin van de verordening behelst en dientengevolge kan worden gewaarmerkt als Europese executoriale titel. Daarop wijst het woord „ook” in deze bepaling. Aangezien een beslissing „ook” ten aanzien van de kosten kan worden gewaarmerkt, kan deze voorwaarde niet als vervuld worden beschouwd indien de beslissing in de hoofdzaak niet kan worden gewaarmerkt (omissis), bijvoorbeeld omdat het vonnis betrekking heeft op de vordering van een verklaring voor recht en dus niet uitvoerbaar is, zoals in de onderhavige zaak.
- 12 Gelet op het doel van de invoering van de Europese executoriale titel kan artikel 4, punt 1, in samenhang met artikel 7 van verordening nr. 805/2004 echter anders worden uitgelegd. De Europese executoriale titel maakt het mogelijk dat een beslissing sneller en eenvoudiger ten uitvoer wordt gelegd in een andere lidstaat dan de lidstaat waar de beslissing is gegeven (overwegingen 8 en 9 van verordening nr. 805/2004). Uit artikel 4, punt 1, en artikel 7 van verordening nr. 805/2004 volgt rechtstreeks dat beslissingen ten aanzien van de proceskosten als niet-betwiste schuldvorderingen kunnen worden gekwalificeerd. De behoefte om de procedure voor het vorderen van proceskosten in het Europese rechtsverkeer te stroomlijnen en te vergemakkelijken geldt evenzeer voor alle soorten beslissingen ongeacht de inhoud van de beslissing in de hoofdzaak (omissis). Er is dus geen grond om de toepassing van de in dit verband ingevoerde faciliteiten te beperken tot enkel die beslissingen waarin de kostenverwijzing betrekking heeft op een geding waarin een **[Or. 5]** geldvordering is toegewezen. Derhalve is het standpunt verdedigbaar dat ook een beslissing over de vergoeding van de proceskosten in een declaratoir vonnis omtrent het bestaan van een recht als Europese executoriale titel kan worden gewaarmerkt. Daarnaast is de minimumstandaard voor de voorlichting omtrent vorderingen voor de vergoeding van proceskosten neergelegd in artikel 17, aanhef en onder b), van verordening nr. 805/2004. Bepaald is dat het in dat verband volstaat dat de schuldenaar in het

betekende document wordt voorgelicht over een mogelijke veroordeling in de proceskosten. Er is echter geen verplichting informatie te geven over de hoogte (het bedrag) van deze kosten, anders dan in artikel 16, aanhef en onder b), van verordening nr. 805/2004.

V. Noodzaak van de uitlegging voor de beslechting van het geding

- 13 Verzoekers (de schuldeisers) hebben verzocht de beslissing ten aanzien van de proceskosten in een declaratoir vonnis omtrent het bestaan van een eigendomsrecht te waarmerken als Europese executoriale titel. In dit vonnis is vastgesteld dat verzoekers een eigendomsrecht hebben verworven.
- 14 Als, gelet op de bewoordingen van artikel 7 in samenhang met artikel 4, punt 1, van verordening nr. 805/2004, wordt aangenomen dat uitsluitend die beslissingen ten aanzien van de proceskosten als Europese executoriale titel kunnen worden gewaarmerkt die zijn opgenomen in een vonnis met een beslissing in de hoofdzaak die als zodanig kan worden gewaarmerkt, ontbreken in deze zaak gronden om het onderzochte verzoek toe te wijzen. Volgens artikel 3, lid 1, van verordening nr. 805/2004 is deze verordening immers van toepassing op beslissingen inzake niet-betwiste schuldvorderingen. Onder schuldvordering in de zin van artikel 4, punt 2, van verordening nr. 805/2004 wordt enkel een vordering tot betaling van een geldbedrag verstaan. De vordering waarop een rechter moet beslissen als hij oordeelt over de vaststelling van een recht, behoort niet tot deze categorie van vorderingen. In deze situatie moet het onderzochte verzoek worden afgewezen, omdat niet is voldaan aan de vereisten van verordening nr. 805/2004.
- 15 Een andere uitlegging zou daarentegen een onderzoek van de overige gronden voor het verzoek mogelijk maken. De hoofdzaak waarin het verstekvonnis is gewezen, is namelijk een civiele zaak (over de vaststelling van het recht van eigendom op een roerende zaak). In deze zaak waren de bepalingen over de bevoegdheid in verzekeringszaken [artikel 6, lid 1, onder b), van verordening nr. 805/2004] niet van toepassing. Verzoekers hadden geen verzekeringsovereenkomst gesloten met verweerster; het voorwerp van het geding was de eigendom van de onroerende zaak. Bij de beslissing over de proceskosten **[Or. 6]** in het vonnis werd verweerster veroordeeld tot betaling van een bepaald geldbedrag, dat opeisbaar is. Het is ook zeer waarschijnlijk dat deze vordering als niet-betwist wordt beschouwd. De schuldenaar die de verwerende partij is in de hoofdzaak, heeft zich nooit overeenkomstig het recht van de lidstaat van oorsprong tegen deze vordering verweerd [artikel 3, lid 1, onder b), van verordening nr. 805/2004]. Zonder te beslissen over de vraag of de procedure in de hoofdzaak voldoet aan de minimumstandaarden van artikel 13 en de artikelen 17 en 18 in samenhang met artikel 12, lid 1, van verordening nr. 805/2004, moet worden vastgesteld dat een eventueel gevolg van schending ervan kan worden opgevat als hersteld krachtens artikel 18, lid 1, van verordening nr. 805/2004. Een afschrift van het verstekvonnis, vertaald in het Duits, is

namelijk in persoon betekend op het adres van de zetel van de schuldenaar aan een persoon die daar werkzaam was [artikel 14, lid 1, onder b), in samenhang met artikel 18, lid 1, onder a), van verordening nr. 805/2004]. Bovendien heeft de schuldenaar de mogelijkheid gehad tegen de beslissing een rechtsmiddel in te stellen die een integrale toetsing inhoudt en is zij tevens in of tegelijk met de beslissing naar behoren in kennis gesteld van de desbetreffende vormvoorschriften, met inbegrip van de naam en het adres van de instantie waarbij het rechtsmiddel moet worden ingesteld en de toepasselijke termijn [artikel 18, lid 1, onder b), van verordening nr. 805/2004]. Samen met het afschrift van het verstekvonnis is namelijk een in het Duits opgesteld stuk aan de schuldenaar betekend waarmee zij in kennis is gesteld van de mogelijkheid om, via de rechter die het verstekvonnis heeft gewezen, binnen een week bij de Sąd Okręgowy w Poznaniu bezwaar te maken tegen de in het verstekvonnis vervatte beslissing over de proceskosten. Op de enveloppen die door deze rechter voor de correspondentie worden gebruikt, zijn de adresgegevens van de verzender vermeld. Niettemin heeft de schuldenaar verzuimd overeenkomstig de toepasselijke vormvoorschriften een rechtsmiddel in te stellen tegen de beslissing [artikel 18, lid 1, onder c), van verordening nr. 805/2004] noch is hij anderszins uitdrukkelijk tegen de beslissing opgekomen. Daaruit kan worden afgeleid dat het verzoek van de schuldeisers om waarmerking als Europese executorialie titel in geval van een bevestigend antwoord op de vraag kan worden toegewezen.

VI. Standpunt omtrent het antwoord op de vraag

- 16 Inachtneming van de bewoordingen van de bepalingen van verordening nr. 805/2004 leidt tot de slotsom dat het standpunt dat een beslissing ten aanzien van de proceskosten in een declaratoir vonnis omtrent het bestaan van een recht niet kan worden gewaarmerkt als Europese executorialie titel, beter onderbouwd is. De bewoordingen van artikel 7 van verordening nr. 805/2004 wijzen er eenduidig op dat er een afhankelijkheidsverhouding bestaat tussen de beslissing in de hoofdzaak en [Or. 7] en de beslissing ten aanzien van de proceskosten. Die betekenis is ook in het stadium van de ontwerpregeling aan deze bepaling gegeven (omissis). Er moet van worden uitgegaan dat deze benadering ertoe dient het concept van de accessoriëteit van de beslissing ten aanzien van de proceskosten ten opzichte van de beslissing in de hoofdzaak strikt om te zetten. Dat wordt ook bevestigd door het model van het formulier voor de waarmerking van een beslissing als Europese executorialie titel, dat als bijlage 1 aan verordening nr. 805/2004 is gehecht. Punt 5 van dit model, „Erkende geldelijke vordering”, bevat onder meer gegevens over het bedrag van de invorderbare kosten, te weten de hoofdsom (punt 5.1), de rente (punt 5.2) en de kosten (punt 5.3). Overwegingen van doelmatigheid, die voor het tegenovergestelde standpunt zouden pleiten, zijn in het geheel niet in aanmerking genomen in het normatieve deel en in de axiologie van verordening nr. 805/2004. Zowel uit de overwegingen (zie de overwegingen 5, 7, 10, 20 en 22) als uit de afzonderlijke bepalingen [zie de artikelen 1 en 3, lid 1, artikel 4, punt 2, de artikelen 7 en 16, onder b) en c), en

artikel 17] volgt namelijk eenduidig dat de proceskosten enkel bij wijze van uitzondering kunnen worden meegenomen bij de waarmerking van een beslissing als Europese executoriale titel, en wel uitsluitend indien in de hoofdzaak is veroordeeld tot betaling van een geldbedrag en beide vorderingen als niet-betwist kunnen worden beschouwd.

- 17 Gelet op het bovenstaande heeft de verwijzende rechter krachtens artikel 267, aanhef en onder b), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie de in de inleiding geformuleerde prejudiciële vraag voorgelegd. (omissis)

(omissis)